

Управління ризиками в логістичних системах підприємства сприяє підвищенню їхньої гнучкості та здатності адаптуватися до змін ринкового середовища.

Список використаних джерел:

1. *Risk Management – Risk Assessment Techniques: ISO/IEC 31010:2009.* (2009). Geneva: International Organization for Standardization, International Electrotechnical Commission.

2. Дергачова В.В., Матіяш Д.О. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції "Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи" (м. Київ, 25 квітня 2024 року). К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. С. 134-135.

3. Третяк Д. Д., Душейко П.А. Теоретичні аспекти ризик-менеджменту банку. *Економіка та держава.* 2022. № 1. С. 100-107. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.1.100>

УДК 658.5:330.341

Буняк Н. М.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту,

Бохотниця С. М.,

здобувач вищої освіти,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах трансформації економічного середовища, загострення демографічних проблем, посилення енергетичної кризи особливої актуальності набуває пошук шляхів пристосування суб'єктів господарювання до нових реалій ведення бізнесу. Необхідність впровадження змін в діяльність підприємства з метою забезпечення його стабільного функціонування у коротко- та довгостроковій перспективі обумовлює потребу в розробці методичного підходу до оцінки ефективності управління цим процесом.

Реформування діяльності підприємства, як правило, здійснюється відповідно до ситуації, яка склалася під впливом чинників його зовнішнього оточення (споживачів, конкурентів, постачальників тощо). Необхідність та можливість реалізації трансформаційних процесів значною мірою залежать від наявного потенціалу змін, зокрема виробничого, організаційно-управлінського, фінансового та кадрового, а також готовності персоналу до перетворень.

Підприємство як платформа впровадження змін взаємодіє із чинниками зовнішнього середовища, генерує різноманітні варіанти перетворень, перевіряє їх на відповідність наявним можливостям, обирає та реалізує найбільш перспективні з них, забезпечує взаємодію суб'єктів та об'єктів змін.

Оцінка результативності управління змінами є важливою частиною будь-якого процесу управління. Вона необхідна для розуміння того, які управлінські рішення й заходи були успішними та дієвими, а реалізація яких не призвела до бажаних результатів.

Серед вітчизняних теоретиків та практиків відсутній єдиний загальноприйнятий підхід до оцінки ефективності управління змінами в діяльності підприємства. Так, Гринько Т. В. та Гвініашвілі Т. З. оцінку ефективності впровадження змін пропонують проводити з використанням інтегрованого підходу, який передбачає розрахунок інтегрального показника, що враховує чотири типи організаційних ефектів, зокрема синергії, доповнення, конкурентної переваги та якості управління [1, с. 64].

Куджа Т. І. в межах обґрунтованої послідовності етапів управління організаційними змінами на етапі контролювання результатів їх впровадження пропонує використовувати такі показники ефективності, як: ефективність діяльності управлінського персоналу, залученого до процесу впровадження змін; коефіцієнт економічності (вигідності) контролю; коефіцієнт ефективності витрат апарату управління, що здійснює контроль організаційних змін [2, с. 70].

Олексів І. Б., Лісович Т. Ю. пропонують ефективність здійснення організаційних змін визначати на основі порівняння результатів діяльності до та після їх впровадження. Для цього вони вважають за доцільне використати регресійні моделі, що охоплюють найбільш вагомі взаємозалежні фактори та показники, які впливають на результати діяльності підприємства [3, с. 361].

На нашу думку, ефективність реалізації змін визначається насамперед здатністю суб'єкта господарювання досягати поставлених цілей за умови дотримання оптимального співвідношення результатів й витрат. Її оцінка повинна передбачати порівняння результатів діяльності суб'єкта господарювання до та після впровадження змін.

Згідно з запропонованим методичним підходом оцінка ефективності управління змінами повинна проводитись мінімум два рази: перед початком їх впровадження та після завершення. Однак, зважаючи на високу динамічність зовнішнього середовища та необхідність своєчасної реакції на трансформаційні процеси в ньому досить складно буває визначити точні часові рамки початку та завершення процесу перетворення. Тому керівництву важливо забезпечувати постійний контроль за його реалізацією для оцінки реального прогресу, якого вдалось досягти.

Загалом ефективне управління змінами має передбачати об'єктивне оцінювання усіх обставин, які супроводжують процес трансформації, постійну роботу керівників усіх рівнів управління підприємством щодо інформування персоналу про необхідність та важливість перетворень з метою формування атмосфери прихильності до них, створення реальних вигод для працівників, яких вони стосуються.

Отже, у теперішніх умовах господарювання забезпечити бажаний рівень результативності функціонування підприємства неможливо без впровадження відповідних змін в його діяльність та оцінки ефективності управління цим процесом, що, зі свого боку, має передбачати об'єктивне оцінювання усіх чинників, які впливають на трансформацію, і, як результат, на його стратегію, фінансовий стан та конкурентну позицію на ринку.

Список використаних джерел:

1. *Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З. Методичний підхід до управління змінами в діяльності суб'єктів підприємництва. Економіка розвитку. 2017. № 3 (83). С. 59-66.*
2. *Кужда Т. Етапи успішного управління організаційними змінами на підприємстві. Галицький економічний вісник. 2013. № 2(41). С. 66-72.*
3. *Олексів І. Б., Лісович Т. Ю. Формування методу оцінювання ефективності впровадження організаційних змін у систему управління підприємством. Бізнес Інформ. 2014. №7. С. 359-364.*

УДК 334.72:005

Ващук К. О.,
здобувач вищої освіти,
Волинець І. Г.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

ОСНОВНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Управління ефективністю діяльності підприємства є ключовим фактором, що визначає його здатність досягати високих результатів і підтримувати конкурентоспроможність у змінному бізнес-середовищі. У сучасних умовах, при яких ринки стають все більш динамічними, а економічні умови – непередбачуваними, важливість ефективного управління стає ще більш очевидною. Підприємства повинні не лише правильно використовувати наявні